

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Osnovna škola Darda, Darda

Razred: 4. (četvrti)

Vjeroučitelj: Petar Prološćić

Nastavna cjelina: Zemlja je naša i Božja kuća

Nastavna tema: Zajedno stvarati i čuvati svijet

Nastavna jedinica: Tebi je sve povjereno

Ključni pojmovi: čovjek-sustvaratelj, čovjek-Božja slika, briga za stvoreno

CILJ: učenik će prepoznati čovjeka kao Božju sliku; moći ispričati svojim riječima što znači biti sustvarateljem svijeta

ISHODI:

Obrazovni / *kognitivni* – učenik će moći objasniti i razlikovati značenje pojmova Stvoritelj i sustvaratelj; razlučiti da se čovjek kao Božja slika razlikuje od biljaka i životinja; prepoznati i obrazložiti kako čovjek svojim radom izgrađuje svijet; zaključiti i reći zašto je odgovoran brinuti za stvoreno

Odgojni / *afektivni* – učenik će razviti odnos s Bogom i pokazivati interes za okolinu; poštivati i prihvaćati Božju volju; razviti samopouzdanje i pokazivati osjećaj odgovornosti u brizi za stvoreno

Djelatni / *funkcionalni ili psihomotorički* - učenik će prepoznati svoje misli i osjećaje; biti spreman uključiti se u hvalu Boga Stvoritelja; promatrati i procijeniti svoje i tuđe djelovanje te prilagoditi svoje odabire Božjoj volji; razvijati maštu, zapažanje i zaključivanje

Metodički sustav: interpretativno-analitički

Oblici rada: frontalni, individualni

Aktivnosti učenika: meditacija, igranje oluje ideja, razgovor i rad na tekstu, čitanje, usmeno izražavanje, pisanje, crtanje, diskusija, pjevanje

Nastavne metode: molitva i meditacija, usmeno izražavanje, pismeno izražavanje, opisivanje, objašnjavanje, razgovor, oluja ideja, čitanje i rad na tekstu, crtanje, diskusija

Nastavna sredstva: slike, okolina, riječ, prezentacija, skladba, Biblija, udžbenik, radni listovi

Nastavna pomagala: računalo, projektor, ploča, kreda, pano, bojice, olovka, radna bilježnica

Korelacija:

Hrvatski jezik – čitanje i rad na tekstu, govorno stvaralaštvo (briga za životinju)

Priroda i društvo – izumi i izgrađivanje, briga za okoliš

Likovna kultura – crtanje onoga što su Bog i čovjek stvorili

Glazbena kultura – pjevanje zahvalne pjesme

Plan ploče:

	Tebi je sve povjereno
Gospodar	Čovjek je sličan Bogu Stvoritelju koji sve stvara iz ljubavi. Čovjek stvara kada izgrađuje svoju obitelj, kuću, sadi biljke, obrađuje polje, ne uništava prirodu požarima, smećem, ... Zato ga zovemo Božjim sustvarateljem.

Pitanja za provjeru ishoda:

Što znači da je čovjek sličan Bogu?

Je li čovjek stvoritelj ili sustvaratelj? Objasni.

Izvori za pripremanje nastavnika:

-*Biblija*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1983.

-Fućak, M.J., *Prakični rad s Biblijom danas*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991.

-Golub, I., *Prisutni Misterij Boga u Bibliji*, Glas Koncila, Zagreb, 1983.

-*Katekizam Katoličke Crkve*, Glas koncila, Zagreb, 1994.

-Leon-Dufour, X., *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1969.

-Nastavni plan i program za osnovnu školu, *Katolički vjeronauk*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.

-Pažin, I., Pavlović, A., *Na putu vjere*, udžbenik za katolički vjeronauk četvrtoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

- Pažin, I., Pavlović, A., *Na putu vjere*, radna bilježnica za katolički vjeronauk četvrtoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

-Pintarić, N., *Vjerujem. Mali katolički katekizam*, Glas Koncila, Zagreb, 2004.

-Franjevačka provincija Presvetog otkupitelja, *Duhovne šansone*: http://www.franjevci-split.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=2114&Itemid=38, posljednje gledano: 29. 11. 2014.

-Hrvatski jezični portal (HJP): <http://hjp.novi-liber.hr/index.php?show=search>, posljednje gledano: 29. 11. 2014.

-Portal Medjugorje-info.com: <http://www.medjugorje-info.com/hr/medjugorje/o-medjugorju/poucne-price/108-poucne-price/jesi-li-bogat-ili-siromasan.html>, posljednje gledano: 29. 11. 2014.

-<https://www.youtube.com/watch?v=CoB4FwBnNnI&index=2&list=PL6A0CF8050155625D>, posljednje gledano: 29. 11. 2014.

Izvori slika:

-<http://lifestylecitizens.org/celebrating-world-water-day-with-shorter-showers/>

-<http://www.toursbymonica.com/image/irish-fields>

-http://www.huffingtonpost.co.uk/2013/11/12/suns-magnetic-field-flip-reverse-polarity_n_4258567.html

-<http://nikolacupas.wordpress.com/2013/05/29/moderna-farma/>

-<http://opusteno.rs/umetnost-f131/kako-nacrtati-coveka-t19702.html>

Izvori za pripremanje učenika:

-*Biblija*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1983.

-Pažin, I., Pavlović, A., *Na putu vjere*, udžbenik za katolički vjeronauk četvrtoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

-Pažin, I., Pavlović, A., *Na putu vjere*, radna bilježnica za katolički vjeronauk četvrtoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

Meditativno-molitveni početak

Motivacija

Najava teksta

Prvi susret s tekstem

Kratka doživljajno-spoznajna stanka

Izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja

Interpretacija u užem smislu
Sinteza
Aktualizacija
Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA

Meditativno-molitveni početak

U pozadini puštam skladbu Llewellyn: Heavenly Retreat. Izražajno čitam Hvalospjev (DN 5,56-58), a učenici slušaju i zamišljaju.

Neka te slave, neka te hvale,
neka ti pjevaju svi narodi! (x2)
Sva djela Gospodnja, slavite Gospoda;
sve sile Gospodnje, slavite Gospoda;
sunce i mjeseci, slavite Gospoda;
sve zvijezde nebeske, slavite Gospoda!
Sve kiše i vjetrovi, slavite Gospoda;
rose i studeni, slavite Gospoda;
noći i dani, slavite Gospoda;
svjetlo i tmino, slavite Gospoda!
Zemljo i more, slavite Gospoda;
rijeke i izvori, slavite Gospoda;
sve ptice nebeske, slavite Gospoda;
sinovi ljudski, slavite Gospoda!

Motivacija

Pogledajmo oko sebe. Pogledajmo kroz prozor.

Što vidite?

Razne stvari, životinje, biljke i naši prijatelji. Sve to pripada svijetu u kojem živimo.

Tko je stvorio biljke, životinje i naše prijatelje?

Tko je napravio ove razne stvari oko nas?

Na ploču upisujem pojam „Gospodar“ i potičem učenike da izraze oluju ideja.

Recite, na što pomislite kada čujete riječ gospodar?

Nakon zapisivanja ideja kratko raspravljamo o tome što znači biti gospodar ili upravitelj nečega.

Tko je gospodar ili upravitelj?

Koji su njegovi zadatci?

Kakve osobine može imati?

Što se dogodi ako je gospodar ili upravitelj nemaran prema svojoj imovini, ako ju ne čuva i ne brine o njoj?

Najava teme i teksta

Gospodar je vlasnik imanja, onaj čije je što ili koji se za što brine. Upravo o tome govori naša današnja tema: Tebi je sve povjereno.

Na ploču zapisujem naslov teme.

Prvi susret s tekstom

Čitam tekst iz Biblije, Post 1,1-31. 2,4:

I reče Bog: Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji! Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.

Post 2, 8-20:

I Gospodin, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. Čovjek nadjene imena svoj stoci, svim pticama u zraku i životinjama u polju.

Kratka doživljajno-spoznajna stanka

Nakon pročitanoog teksta slijedi emocionalna stanka od nekoliko sekundi kako bi učenici posložili svoje dojmove i zamisli.

Izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja

Pitam učenike:

Kako ste se osjećali tijekom čitanja teksta?

Što ste zamišljali? O čemu ste razmišljali?

Što vam je najljepše što je Bog stvorio? Zašto?

Nekoliko učenika izražava dojmove. Ukoliko je netko nešto pogrješno razumio u svezi s tekstom, ispravljam ga.

Interpretacija u užem smislu

Otvorite udžbenike na 8. stranici.

Učenik/ca čita tekst još jednom. Pitam učenike:

Kako je Bog stvorio čovjeka? (Načinio ga je na svoju sliku, sebi slična.)

Jesmo li mi slika Božja? (Jesmo.)

Može li se netko dosjetiti što znači da smo slika Božja, Bogu slični? (To znači da možemo ljubiti, imamo razum i slobodnu volju. Zato možemo prepoznati, naslutiti prisutnost Boga, za razliku od životinja i biljaka.)

Pronađi u tekstu zašto je Bog stvorio čovjeka? (Da bude gospodar.)

Prisjetite se početka sata, što znači biti gospodar?

Ima li netko od vas kućnog ljubimca ili neku drugu životinju o kojoj se brine sam ili netko drugi koga zna? Opiši nam kako se brineš za tu životinju ili kako se taj netko drugi brine za svoju životinju.

Bog je iz ljubavi stvorio naše kućne ljubimce, našu zemlju i cijeli svemir. On je odabrao zemlju za mjesto čovjekova života. Sve što je stvorio, Bog je povjerio čovjeku. On želi da čovjek gospodari i tako slobodno surađuje u djelu stvaranja i čuvanju stvorenoga. Zato kažemo da je čovjek sustvaratelj.

Kada je Bog stvorio čovjeka? (Na posljednjem mjestu, kad je već sav svijet uresio za njega. Slično kao što roditelji sve pripreme prije dolaska svoje bebe. Kao da nama ljudima kaže: Evo, vidite, sve je to od mene, sve sam to za vas učinio.)

Što mislite, je li stvaranjem čovjeka završilo stvaranje na Zemlji? (Nije. Bog je čovjeku dao talente i sposobnosti da se može brinuti za zemlju, otkrivati i dalje izgrađivati.)

Na panou se nalaze slike vode, polja, sunca, ptica, čovjeka.

Pogledajte svi slike na panou. Što prikazuju?

Tko je stvorio vodu, polje, sunce, čovjeka?

Što je čovjek izumio, izgradio, a povezano je s vodom?

Možemo li reći da čovjek sudjeluje u stvaranju i sadnjom biljaka, obradom tla, ne bacanjem smeća? Objasni.

Učenicima dijelim prazne papiriće.

Dobili ste prazne papiriće. Kratko razmislite i na svaki papirić napišite ili naslikajte po jedan ljudski izum kojeg ste se dosjetili ili nešto što je čovjek izgradio. Kada završite, svoje papiriće smjestite ispod slike kojoj mislite da izum pripada.

Nakon aktivnosti odlazim do panoa i čitam nekoliko izuma. Razgovaram s učenicima o izumu i zašto je smješten ispod određene slike.

Sinteza

Učenicima dijelim radne listove. Rješavanje radnih listova.

Za vrijeme rješavanja radnih listova, zapisujem na ploču:

Čovjek je sličan Bogu Stvoritelju koji sve stvara iz ljubavi.

Čovjek stvara kada izgrađuje svoju obitelj, kuću, sadi biljke, obrađuje polje, ne uništava prirodu požarima, smećem, ... Zato ga zovemo Božjim sustvarateljem.

Provjera radnih listova.

Učenici prepisuju plan ploče.

Aktualizacija

Učenicima prikazujem PowerPoint prezentaciju s naslovom Bogat ili siromašan. Nakon prezentacije učenike određujem u parove te razmjenjuju mišljenja i osjećaje o dječaku iz priče.

Učenici rješavaju zadatak u radnoj bilježnici na stranici 11. Provjera zadatka.

Molitveno-meditativni završetak

Na kraju susreta pjevamo Bogu zahvalnu pjesmu.

Vjek hvaljen budi, o moj Gospodine,

vjek slavljén budi, o moj Gospodine,

vjek čašćen budi, o moj Gospodine,

hosana tebi, o moj Gospodine!

Za stvorenja što si ih stvorio,

što si sunce sjajno zapalio,

što si zvijezde po nebu prosuo,

što si zemlju u svemir smjestio.

Za sve cvijeće i zlatne plodove,

vodu, vatru i trsa rodove,

za šum mora i ptica pjevanje,

vjetar, šume i snježne planine.

Za sve dane što meni daruješ,

sreću, žrtve što danas svetkujem,

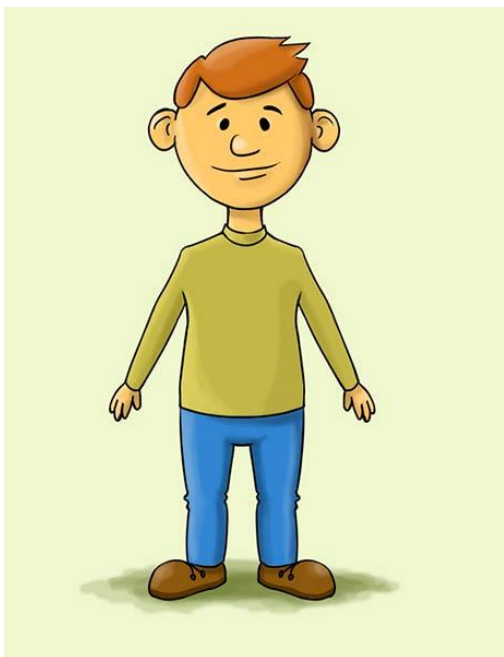
za mir duše jer nama kraljuješ

i sve ljude ti sreći pozivlješ.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

1. Slike na panou

2. PowerPoint prezentacija: Bogat ili siromašan

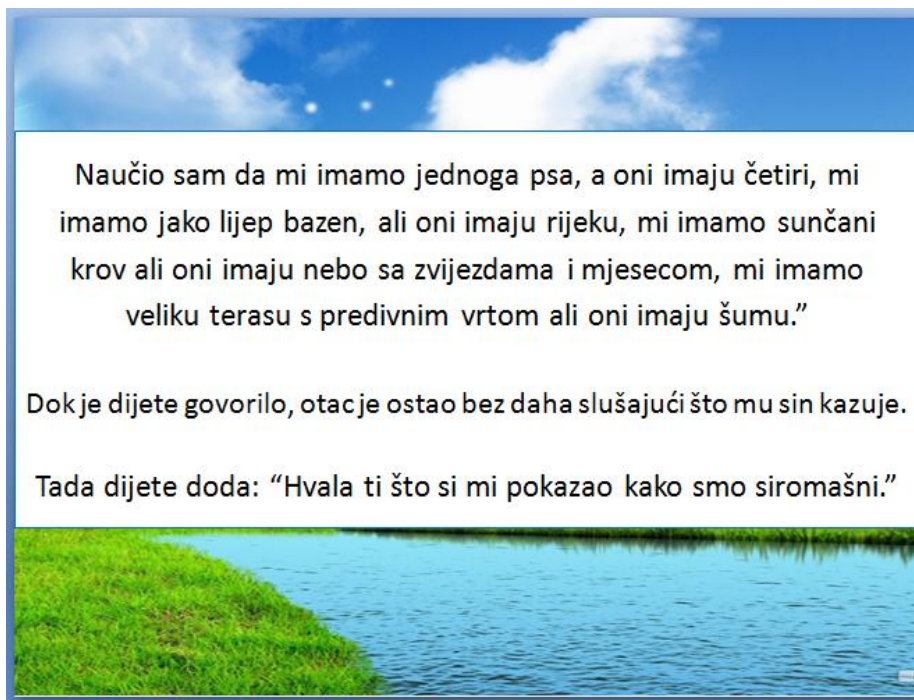
Jesi li bogat ili siromašan?

Jednoga dana bogati otac poveo svoga sina da provede noć s jako siromašnom obitelji, s ciljem da mu pokaže kako žive ljudi koji nemaju mnogo novca za trošenje.

Na povratku kući, otac upita sina što misli o tom iskustvu.

Sin odgovori:
"To je bilo jako lijepo iskustvo, oče."

Naučio sam da mi imamo jednoga psa, a oni imaju četiri, mi imamo jako lijep bazen, ali oni imaju rijeku, mi imamo sunčani krov ali oni imaju nebo sa zvijezdama i mjesecom, mi imamo veliku terasu s predivnim vrtom ali oni imaju šumu.”

Dok je dijete govorilo, otac je ostao bez daha slušajući što mu sin kazuje.

Tada dijete doda: “Hvala ti što si mi pokazao kako smo siromašni.”

3. Radni list

1. KAKO JE BOG STVORIO ČOVJEKA?

2. ŠTO ZNAČI DA JE ČOVJEK SUSTVARATELJ?

3. U ČETVRTASTOM OKVIRU NACRTAJ NEŠTO ŠTO JE BOG STVORIO I POVJERIO ČOVJEKU, A U OKRUGLOM OKVIRU NACRTAJ NEŠTO ŠTO JE ČOVJEK IZRADIO ILI IZGRADIO.

**BOG
STVORITELJ**

**ČOVJEK
SUSTVARATELJ**